

Melkveehouder Corné Rommens gebruikt drijfmestanalyse voor het berekenen van de juiste drijfmest- en kunstmestgift

Goed bemestingsplan is halve werk

Behapbaar groeien is het motto van Corné en Corinne Rommens-Voesenek in het Brabantse Hoeven. Met percelen deels op zware rivierklei en deels op zandgrond vergt de gras- en maisteelt een goede planning op het bedrijf. Het opstellen van een goed bemestingsplan heeft in januari dan ook de prioriteit.

tekst **Jorieke van Cappellen**

De nieuwe mestkelders naast de ligboxenstal liggen er al. Over niet al te lange tijd wordt begonnen met de bouw van de stal erboven voor de droge koeien en kalfkoeien. De stal staat dan direct in verbinding met de ruime en overzichtelijke ligboxenstal uit 2008. 'We zijn altijd

in kleine stapjes gegroeid', licht Corné Rommens (39) de bouw toe. 'Investeringen doen we op een moment dat dat financieel goed haalbaar is. De putten konden we nu al goed gebruiken, maar grote groeisprongen maken met een zware financiering past niet in onze be-

drijfsfilosofie', aldus Rommens, die het dagelijks werk op het bedrijf met 115 melkkoeien voornamelijk alleen rondzet.

Deels klei en deels zand

Het melkveebedrijf kenmerkt zich door een fikse huiskavel van 30 hectare. Vanaf het erf gezien lopen de percelen duidelijk naar beneden. 'Het hoogteverschil tussen het erf en het laagst gelegen perceel is 2,5 meter', vertelt Corné Rommens. De 'grondhonger' in de regio rond het melkveebedrijf in het West-Brabantse Hoeven is groot met zowel melkvee- als akkerbouwbedrijven in de omgeving.

Toch is het bedrijf van Corné en Corinne (38) Rommens met 56 hectare grond praktisch zelfvoorzienend qua ruwvoer-voorziening. De grote mais- en graskui-

Het bedrijf en de percelen eromheen liggen op hoger gelegen zandgrond, hoe verder weg de huiskavel, hoe meer kleigrond

Corné en Corinne Rommens-Voesenek

Melkveebedrijf Rommens laat het liefst vroeg in het voorjaar al mest afvoeren. Zelf mest uitrijden gebeurt pas vanaf 1 maart.

Aantal koeien:	115
Melkproductie:	9350 3,45 4,45
Hoeveelheid land:	56 ha in gebruik

len op het erf zijn er getuige van. Rommens: 'We willen een zo hoog mogelijke opbrengst van ons eigen land. De opbrengst was het afgelopen jaar 11 ton droge stof per hectare, maar ik streef eigenlijk naar een opbrengst van 15 ton droge stof per hectare. Door de strengere bemestingsnormen wordt dat een steeds grotere uitdaging.'

Hier komt nog bij dat het bedrijf qua grondsoort een vrij bijzondere situatie kent. De helft van de percelen bestaat namelijk uit droge zandgrond en de andere helft uit zware rivierklei, kenmerkend voor dit gebied van West-Brabant. 'In een perceel van drie hectare kunnen behoorlijke grondverschillen zitten, daar moet je wel mee om kunnen gaan', aldus Rommens.

De zware kleipercelen zijn over het algemeen perfecte graspercelen. 'In periodes van droogte zie je dat klei een beter

vochtleverend vermogen heeft en het daardoor langer volhoudt. Beregenen is een zeldzaamheid.' Anderzijds is de klei in natte perioden gevoelig voor vertrapting en verdichting van de zode, waardoor maasteelt met zware machines niet mogelijk is. Rommens: 'Als je klei eenmaal verknoeid hebt, duurt het een paar jaar voor je de schade gerepareerd hebt.'

Royale stikstofgift in voorjaar

Het maken van een uitgekiend teeltplan en bemestingsplan heeft voor Rommens prioriteit in januari. 'Ik houd er niet van om dit zomaar even te doen. Als je ervoor zorgt dat de bodem gezond blijft, dan kun je ook uit de voeten met strengere bemestingsnormen.' Op 50 hectare land teelt Rommens 40 hectare gras en 10 hectare mais. Daarnaast wordt 3 hectare mais en 7 hectare gras geteeld door akkerbouwers. 'Soms komt het voor een

akkerbouwer goed uit in zijn bouwplan als hij een jaar mais teelt. We spreken dan af dat ik het maisras kies en de mais voor een vaste prijs afneem en mest mag afzetten. Op deze manier weet ik wat ik koop en hoeveel het gaat kosten.'

Het bemestingsplan laat Rommens opstellen door zijn bemestingsadviseur Rien Bartels van Agrifirm. 'Het plan is voor mij een belangrijke basis om het bedrijf bij te sturen qua afvoeren van mest. Wat blijft in de put om zelf nog uit te rijden bij bijvoorbeeld de tweede snede? Hoeveel kunstmest en welke samenstelling kan er worden gestrooid et cetera. Het plan pak ik er dus regelmatig bij.'

In het bemestingsplan wordt onderscheid gemaakt tussen de zand- en kleigrond, want voor beide gronden gelden verschillende bemestingsnormen. Uitrijden gebeurt niet vóór 1 maart. Rommens licht toe: 'We rijden de mest vanaf

Het bedrijf voert jaarlijks 1300 kuub mest af, zo veel mogelijk al vóór het zelf mest uitrijden

Sinds Rommens stappentellers gebruikt voor tochtdetectie, is de tussenkalftijd teruggegaan van 410 naar 370 dagen

maart uit als het land droog genoeg is, om bodembeschadiging te voorkomen.' Rommens is voorstander van een royale eerste drijfmestgift in het voorjaar, in 2015 25 kuub per hectare. 'De eerste snede is de belangrijkste snede van het jaar', aldus Rommens. De drijfmestgift wordt aangevuld met 400 kilogram kunstmest met een nitrificatieregger. 'In deze kunstmest zit 22 procent stikstof. De stikstofgift is 20 procent lager dan bij gangbare kunstmest, maar heeft als eigenschap dat hij niet uitspoelt in de bodem. De bespaarde 20 procent kun je later in het seizoen weer op het land brengen met eigen drijfmest.'

Rommens is geen voorstander van het uitrijden van mest in de nazomer. 'Eigenlijk zou je als boer gewoon meer ruimte voor mestopslag moeten hebben. Want doorgaans wordt de stikstof uit de laatste mestgift amper nog benut. Dit jaar pakte het toevallig wel goed uit. We hadden een zeer grote vierde snede gras doordat het nog laat in het jaar erg groeizaam weer was en de stikstof uit de grond benut werd.'

Mest afvoeren in vroege voorjaar

De deelname aan BEX en de Kringloop-Wijzer loont voor het relatief intensieve bedrijf. 'We behalen jaarlijks een stikstofvoordeel van 10 procent en een fosfaatvoordeel van 17 procent, waardoor minder mest afgevoerd hoeft te worden.' Ondanks het zo veel mogelijk inzetten van eigen drijfmest, voert Rommens jaarlijks nog circa 1300 kuub mest af. 'We kunnen in de omgeving met ook een aantal akkerbouwbedrijven relatief gemakkelijk mest afzetten.'

Het is iets wat Rommens het liefst al doet voordat de eerste drijfmestgift in maart op zijn eigen land gaat. 'Dan is het afvoeren het goedkoopst. De loonwerker

kan de mest dan nog gemakkelijk kwijt.' Bij het afvoeren van de mest laat de loonwerker de mest analyseren. Rommens vraagt hem de uitdraai. Hij raadt het andere melkveehouders ook aan. 'Door de analyse weet je wat er in de mest zit. En wat voor effect je bemesting en rantsoen uiteindelijk hebben op de drijfmest. Zo weten we dat er bijvoorbeeld een relatief lage kaliwaarde van 3,5 in onze drijfmest zit.' Volgens Rommens komt dat doordat er circa twee derde mais in het rantsoen zit, waardoor er automatisch minder kali in de mest zit. 'Daarnaast komt het spoelwater van de melkcarroussel rechtstreeks in de putten en dat verdunt de mest.'

De kunstmest wordt enkele weken na de mestgift gegeven en dan houdt Rommens rekening met de dan bekende onderzoeksresultaten. In de zomer krijgt het land daarom een extra kaligift en eventueel een kalkgift voor een voldoende hoge pH. 'Bij de drijfmestmonsters wordt ook een kalimonster genomen en deze informatie wordt meegenomen bij het bemesten van de mais.'

In het bemestingsplan wordt wel aangegeven dat er beweide wordt, maar dit wordt niet per perceel aangegeven. 'Ik laat het afhangen van het groeiseizoen welke percelen beweide of gemaaid worden. Nieuw grasland, dus net ingezaaid, wordt eerst beweide en daarna gemaaid', legt Rommens uit. De koeien weiden volgens een standweidesysteem, waarbij ze elke vier weken van perceel wisselen.

Rommens is een fervent voorstander van weidegang. 'Arbeidstechnisch pakt dit veel voordeliger uit voor ons bedrijf. De koe haalt zelf haar voer. En het is erg gezond voor de koeien om buiten te zijn.' De koeien behalen een gemiddelde productie van 9350 kg melk met 4,45% vet en 3,45% eiwit. 'We fokken echte ge-

bruikskoeien, maar leggen nu wel wat meer de nadruk op melk. Goede benen zijn voor mij heel belangrijk, die maken een koe sterk.'

Keuze voor carroussel

Bij de bouw van de stal in 2008 investeerde Rommens in een 24 stands melkcarroussel. De keus voor een carroussel was vrij opmerkelijk in een tijd waarin vooral veel melkrobots aangeschaft werden. 'De omgeving keek er wel van op, maar een melkrobot paste ons niet. De veestapel is te groot voor één robot en te klein voor twee robots. Groter groeien wilde ik niet, want ik moet het werk voornamelijk alleen rondzetten. Met de carroussel melk ik de koeien alleen in anderhalf uur.'

Sinds het bedrijf stappentellers gebruikt, is ook de tochtdetectie een stuk gemakkelijker geworden. 'Tijdens het melken kan ik tochtige koeien gelijk uitslecteren. Insemineren doe ik dan ook meteen na het melken, 's ochtends en 's avonds.' Dankzij de stappentellers bracht Rommens de tussenkalftijd bij de koeien terug van 410 naar 370 dagen en kalven de vaarzen af op 24,3 maanden.

Optimaliseren van arbeid en looplijnen is het doel voor de komende jaren. 'Qua looplijnen is het niet ideaal meer, we willen het bedrijf een stuk arbeidsefficiënter inrichten. Dan verhuizen de droge koeien en kalfkoeien van de oude ligboxenstal naar hier', wijst Rommens op de nu nog lege ruimte boven de nieuwe mestputten. Ook de jongste kalveren, nu in diverse schuren gehuisvest, wil de melkveehouder straks op één plek in het nieuwe gedeelte van de ligboxenstal.

'We willen een gezond familiebedrijf zonder vreemd personeel, met een melklevering van circa 1,2 miljoen kilogram melk. Niet met wilde groeisprongen, maar met kleine stappen.' |